

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

УДК 368.07
JEL Classification: G22

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

©2023 КОПИЛЮК О. І., МУЗИЧКА О. М., ІВАНОЧКО С. С., ЛОГІН В. Б.

УДК 368.07
JEL Classification: G22

Копилюк О. І., Музичка О. М., Іваночко С. С., Логін В. Б.

Механізм управління фінансовою безпекою страхової компанії

Мета статті полягає в обґрунтуванні механізму управління фінансовою безпекою страхової компанії в умовах ендогенних та екзогенних ризиків, загроз і небезпек. Доведено, що економічну сутність поняття «фінансова безпека страховика» можна трактувати на основі системного, системно-діяльнісного, станового, ресурсного, критеріального, індикаторного, ризик- та стратегічно орієнтованого підходів. Фінансову безпеку страховика запропоновано розглядати як комплексну характеристику його діяльності, яка відображає здатність управляти фінансами, акумулювати страхові премії, виконувати взяті на себе зобов'язання в умовах існуючих ризиків, загроз і небезпек екзогенного та ендогенного характеру. Доведено, що забезпечення фінансової безпеки страховика ґрунтується на дієвому механізмі, специфічному для кожної страхової компанії, залежить від мети, фінансово-економічної діяльності компанії, рівня її безпеки та форм, методів і важелів її забезпечення. Удосконалено механізм управління фінансовою безпекою страхової компанії, який базується на визначенні цільових орієнтирів, форм, методів, важелів, інструментів управління, нормативно-правовому та інформаційному забезпеченні. Розвинуто підхід удосконалення механізму управління фінансовою безпекою страховика, який ґрунтується на визначенні цільових орієнтирів фінансової безпеки страховика, аналізі й оцінці динаміки основних показників і коефіцієнтів діяльності, існуючому методичному інструментарії оцінювання рівня безпеки страховика та обґрунтуванні найбільш прийнятних методик, виборі індикаторів фінансової безпеки, розрахунку показників-індикаторів фінансової безпеки, визначенні рівня фінансової безпеки страховика. Перспективами подальших досліджень є розробка методичного інструментарію та показників-індикаторів оцінювання рівня фінансової безпеки страховика в умовах екзистенційних ризиків, загроз і небезпек.

Ключові слова: фінансова безпека страховика, механізм фінансової безпеки, ризики, форми, методи, інструменти.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-4-175-181>

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 12.

Копилюк Оксана Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: kopylyuk@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0977-1309>

Researcher ID: F-3146-2019

Музичка Олександра Миронівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: olexmu@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2625-5741>

Researcher ID: F-2153-2019

Іваночко Степан Степанович – магістрант, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: febbsb@ukr.net

Логін Віталій Богданович – магістрант, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

UDC 368.07
JEL Classification: G22

Kopylyuk O. I., Muzychka O. M., Ivanochko S. S., Login V. B. The Mechanism of Financial Security Management of the Insurance Company

The aim of the article is to substantiate the mechanism for managing the financial security of an insurance company in the context of endogenous and exogenous risks, threats and hazards. It is proved that the economic essence of the concept of «financial security of the insurer» can be interpreted on the basis of system, system-activity, state, resource, criterion, indicator, risk- and strategically oriented approaches. It is proposed to consider the financial security of the insurer as

* Виконано в межах науково-дослідної теми «Фінансові та організаційні механізми забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку економіки України» (№ держреєстрації 0118U000023)

a complex characteristic of its activities, which reflects the ability to manage finances, accumulate insurance premiums, fulfill obligations in the face of existing risks, threats and hazards of exogenous and endogenous nature. It is proved that ensuring the financial security of the insurer is based on an effective mechanism specific to each insurance company, depends on the purpose, financial and economic activities of the company, the level of its security and forms, methods and levers of its provision. The mechanism for managing the financial security of an insurance company has been improved, which is based on the definition of targets, forms, methods, levers, management tools, regulatory and information support. An approach to improving the mechanism for managing the insurer's financial security has been developed, which is based on determining the targets of the insurer's financial security, analyzing and evaluating the dynamics of the main indicators and activity coefficients, the existing methodological instrumentarium for assessing the level of the insurer's security and substantiating the most acceptable methods, selecting financial security indicators, calculating the indicators of financial security, determining the level of the insurer's financial security. Prospects for further research are the development of methodical tools and indicators for assessing the level of financial security of the insurer in the context of existential risks, threats and hazards.

Keywords: financial security of the insurer, mechanism of financial security, risks, forms, methods, instruments.

Fig.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 12.

Kopylyuk Oksana I. – Doctor of Sciences (Economics), Professor, Head of the Department of Finance, Economic Security, Banking and Insurance Business, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: kopylyuk@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0977-1309>

Researcher ID: F-3146-2019

Muzychka Oleksandra M. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Economic Security, Banking and Insurance Business, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: olexmu@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2625-5741>

Researcher ID: F-2153-2019

Ivanochko Stepan S. – Master's Student, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: febbssb@ukr.net

Login Vitaly B. – Master's Student, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

Вступ. В умовах війни діяльність страховиків супроводжується новітніми ризиками, загрозами і небезпеками, які пов'язані із неможливістю надавати страхові послуги в окремих регіонах України, скороченням їх обсягів, погіршенням платоспроможності клієнтів, неспроможністю окремих суб'єктів страхового ринку наростити достатній рівень капіталізації, якості активів та забезпечувати платоспроможність для виконання взятих на себе зобов'язань. Екзистенційні виклики зумовлюють необхідність формування дієвих систем фінансової безпеки, впровадження методів управління з урахуванням особливостей їх реалізації на макро- і мікрорівнях. З огляду на це, актуальною проблемою сьогодення в теоретичному та прикладному аспектах залишається розробка ефективного механізму управління фінансовою безпекою страховика з виокремленням елементів та їх взаємозв'язку, конкретизацією форм, методів, важелів, інструментів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади розкриття сутності управління фінансовою безпекою страхових компаній розкриті у роботах вітчизняних учених, таких як: Бондар Є. [1], Ситник Н., Тишковець М. [2], Глухова В., Крот А. [3], Завора Т., Перетяга М. [4], Левковець Н., Бабич А., Тесляк Н., Наконечна С., Гуцалюк О. [5], Ролінський О., Улянич Ю. [6], Світлична О., Сташкевич Н. [7], Богріновцева Л., Вергелюк Ю. [8], Юдіна С., Григор'єва Н., Чуприна О. [9] та ін.

Незважаючи на широкий спектр наукових розробок, невіршеними залишаються питання розробки механізму управління фінансовою безпекою страхової компанії з конкретизацією основних елементів, їх взаємозв'язку та взаємозалежності.

Метою статті є обґрунтування механізму управління фінансовою безпекою страхової компанії в умовах ендегенних та екзогенних ризиків, загроз і небезпек.

Виклад основного матеріалу. В умовах сьогодення загострилися проблеми у функціонуванні страхового ринку України, які пов'язані із скороченням кількості компаній, недостатнім рівнем їх капіталізації, якості активів, незначним обсягом надання послуг із страхування військових ризиків, зростанням операційних, інвестиційних, андеррайтингових ризиків страховиків як високоризикових фінансових установ. НБУ як регулятор ринку небанківських фінансових установ, до яких належать і страхові компанії, впроваджує ризикорієнтований підхід до регулювання ринку страхування, яке ґрунтується на принципах IAIS, директивах ЄС, новітніх підходах до оцінювання платоспроможності, якості активів, прибутковості та рентабельності й управління фінансовою безпекою.

Узагальнення наукової думки щодо розкриття сутності дефініції «фінансова безпека страховика» дозволило констатувати відсутність усталеного трактування й виокремити системний, системно-діяльнісний, становий, ресурсний, критеріальний, індикаторний, ризик- та стратегічно орієнтований підходи (табл. 1).

На нашу думку, фінансова безпека страховика – це комплексна характеристика його діяльності, яка відображає здатність управляти фінансами, акумулювати страхові премії, виконувати взяті на себе зобов'язання в умовах існуючих ризиків, загроз і небезпек екзогенного та ендегенного характеру.

Забезпечення фінансової безпеки страховика ґрунтується на дієвому механізмі, який є специфічним для

Систематизація підходів до трактування дефініції «фінансова безпека страховика»

Підходи	Автори	Визначення
Системний Системно-діяльнісний	Є. І. Бондар	акцентує на необхідності забезпечення фінансової безпеки страхового ринку за рахунок системного підходу, дослідженні фінансового ринку як складної економічної системи, формуванні стратегій його розвитку щодо підтримки необхідного рівня фінансової безпеки. Страховий ринок складається з трьох основних взаємопов'язаних елементів, таких як предмет торгівлі (попит і пропозиція на страхові послуги), суб'єкти (страхувальники, страховики та перестраховики), а також система регулювання та інфраструктура. Відповідно до принципів системного аналізу середовища страхового ринку необхідно виокремлювати його організаційно-правові, інституціональні, галузеві, територіальні підсистеми з метою уточнення можливих загроз фінансовій безпеці
Становий	Н. С. Ситник, М. М. Тишковець	фінансова безпека страхової компанії – це стан захищеності головного та пріоритетних фінансових інтересів від внутрішніх та зовнішніх загроз. Вона характеризується збалансованістю системи фінансових показників, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, дає змогу своєчасно та в повному обсязі виконувати взяті на себе зобов'язання, а також забезпечує ефективний розвиток страхової організації в поточному та наступних періодах. Для страхової організації, у зв'язку з необхідністю забезпечення страхового захисту, головним фінансовим інтересом є максимізація ринкової вартості страховика, але за умови, що прирощення капіталу власників страхової компанії має відбуватися з одночасним задоволення потреб страхувальників
	Т. В. Завора, М. Л. Перетята	пропонують фінансову безпеку страховика розуміти як здатність страхової компанії, а також як стан, що надалі потребує можливості його аналізу, оцінювання й визначення напрямів забезпечення
Ресурсний	Л. М. Богриновцева, Ю. Ю. Вергелюк	фінансова безпека страхового ринку загалом і конкретного страховика зокрема – це такий рівень забезпеченості страхових компаній фінансовими ресурсами, який дозволив би їм у разі потреби відшкодувати обумовлені в договорах страхування збитки їх клієнтів і забезпечити ефективне функціонування
Ризикорієнтований	В. І. Глухова, Л. М. Крот	обґрунтовують засади забезпечення безпеки страховика на основі управління ризиками і стверджують, що ефективність страхової діяльності в контексті фінансово-економічної безпеки значною мірою залежить від досконалості процесу управління страховими ризиками, тому актуальними є питання, що стосуються дослідження теоретичних, методичних та практичних аспектів управління ризиками в контексті фінансової безпеки
Критеріальний	Н. П. Левковець, Л. М. Бабич, Н. П. Теслюк, О. І. Гуцалюк	фінансова безпека страхової компанії розглядається як здатність ідентифікувати внутрішні та зовнішні загрози і розробляти заходи щодо забезпечення якості активів, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості, в тому числі в умовах інституційних змін
Індикаторний	О. В. Ролінський, Ю. В. Улянич	під безпекою страхової компанії розуміють комплекс взаємопов'язаних індикаторів, які визначають стан функціонування, результативність діяльності і перспективи її розвитку. Крім того, варто згадати і про фінансову безпеку страхувальників, посередників, окремих сегментів страхового ринку і конкретних страхових операцій, послуг і продуктів. Очевидно, що питання безпеки страхового ринку, а отже, і будь-якої страхової компанії є багатограним і потребує комплексного підходу
Суб'єктно-об'єктний	О. С. Світлична Н. М. Шашкевич	вважають, що предмет фінансової безпеки страховика – це діяльність його суб'єктів, яка спрямована на об'єкти фінансової безпеки страховика за рахунок реалізації функцій, принципів і стратегічних заходів з забезпечення безпечного рівня функціонування страхової компанії
Стратегічно орієнтований	О. С. Світлична Н. М. Шашкевич	фінансова безпека – фундаментальна основа економічно ефективного страховика. Під економічно ефективною страховою компанією розуміється та, котра відстоює інтереси як засновників, так і страхувальників, і забезпечує свою фінансову безпеку у визначений час і за даних обставин в умовах необмеженої агресивної конкуренції

Джерело: складено авторами на основі [1–8]

кожної страхової компанії й залежить від мети, фінансово-економічної діяльності компанії, рівня її безпеки та форм, методів і важелів її забезпечення.

О. С. Світлична, Н. М. Шашкевич вважають, що фінансовий механізм страхових компаній – це система основних елементів, які регулюють процес розробки і реалізації управлінських рішень у сфері організації фінансів страхової компанії з метою оптимізації їх впливу на кінцеві результати діяльності страховика. Структурні елементи фінансового механізму, які впливають на процес управління фінансовою діяльністю страховика:

1. Ринковий механізм регулювання.
2. Державний нормативно-правовий механізм регулювання.
3. Внутрішній механізм регулювання, який формується в рамках самої страхової компанії, регламентуючи оперативні управлінські рішення з питань її фінансової діяльності.
4. Система методів і прийомів. До методів належать: балансовий, економіко-статистичний, техніко-економічних розрахунків, порівняння, економіко-математичні та ін. [7].

Підтримуючи підхід авторів, вважаємо, що більш детальної конкретизації потребують методи і прийоми, які відображають особливості управління фінансовою безпекою страховика.

До категоріального апарату фінансової безпеки страхових організацій С. В. Юдіна, Н. М. Григор'єва, О. Г. Чуприна відносять: об'єкт, суб'єкт фінансової безпеки та її сутнісні характеристики; головний та пріоритетні фінансові інтереси; загрози фінансовій безпеці; мету забезпечення фінансової безпеки; предмет фінансової безпеки; інформаційно-аналітичне забезпечення; механізм забезпечення; критерії оцінки та ефективності управління фінансовою безпекою; оцінку рівня фінансової безпеки страхової компанії; якісні і кількісні параметри безпечного стану страховиків; інтегральний показник оцінки рівня фінансової безпеки; методику оцінки і забезпечення належного рівня фінансової безпеки; рівень фінансової безпеки; методи й інструменти забезпечення фінансової безпеки; технологію управління фінансовою безпекою; інформаційну підсистему забезпечення фінансової безпеки; моніторинг фінансової безпеки страховика; прогнозування рівня фінансової безпеки [9, с. 632].

На нашу думку, механізм управління фінансовою безпекою страхової компанії повинен базуватися на визначенні цільових орієнтирів, форм, методів, важелів, інструментів управління, нормативно-правовому та інформаційному забезпеченні (рис. 1).

Основними цільовими орієнтирами фінансової безпеки страховика вважаємо задоволення потреб клієнтів у сучасних страхових продуктах і послугах, максимізацію ринкової вартості компанії, здатність виконувати взяті на себе зобов'язання. Реалізація цієї мети ґрунтується на забезпеченні виконання алгоритму дій, який включає аналіз і оцінку динаміки основних показників і коефіцієнтів діяльності страховика; огляд існуючого методичного інструментарію оцінювання рівня безпеки страховика та обґрунтування найбільш прийнятних методик; вибір індикаторів

фінансової безпеки страховика; розрахунок показників-індикаторів фінансової безпеки; визначення рівня фінансової безпеки страховика.

Фінансові методи як засоби впливу на діяльність страхових компаній реалізують шляхи досягнення визначених цільових орієнтирів. До них відносяться: оподаткування, планування, прогнозування, інвестування. Дані методи конкретизуються у ставках оподаткування, об'єктах інвестування та нерухомості, прогнозуванні показників діяльності, плануванні активів, доходів і витрат, прибутковості й рентабельності.

Фінансові важелі – це засоби реалізації фінансових методів. До них належать: страхові премії, премії вхідного і вихідного перестраховування, страхові відшкодування, фінансові санкції. Такі фінансові важелі доцільно доповнити такими як ставки оподаткування, прибуток, дивіденди, курси валют, норми дохідності державних цінних паперів, процентні ставки за депозитами, кредитами тощо.

Основними інструментами механізму управління фінансовою безпекою страховика нами визначено страхові тарифи, франшизу, суброгацію, контрибуцію, страхові резерви.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми впродовж дії договору страхування.

Франшиза – це сума збитків, яка не відшкодовується страховиком у разі настання страхового випадку. Виокремлюють умовні та безумовні франшизи, які різняться між собою мірою відповідальності страховика.

Суброгація – це різновид перевідступлення права переходу до страховика на підставі відповідного акту права вимоги, яке страхувальник має щодо особи, винної у збитках.

Контрибуція – це право страховика звернутися до інших страховиків, які за проданими полісами несуть відповідальність перед одним і тим самим страхувальником із пропозицією розподілити витрати за відшкодування збитків.

Страхові резерви – це фонди, що формуються страховими компаніями з метою гарантування виплат страхового відшкодування і страхових сум.

Основними формами управління фінансовою безпекою страховика визначено андерайтинг, хеджування, перестраховування й співстраховування.

Андерайтинг – комплексна діяльність страховика з ідентифікації, аналізу, оцінки ризиків і визначення можливості страхування, вибору оптимального страхового покриття, перевірки відповідності ризиків збалансованості страхового портфеля. Здійснюється андерайтинг за допомогою різних методів на підставі великої кількості даних про наявні ризики в межах особистого, майнового та страхування відповідальності.

Хеджування – це форма управління фінансовою безпекою, яка розглядається як метод мінімізації ризиків страховика з використанням похідних цінних паперів, таких як форварди, ф'ючерси та опціони шляхом укладення угод на операторах організованих ринків капіталу.

Перестраховування – це правовідносини з передавання перестраховальником перестраховику ризику та частини своїх зобов'язань за відповідну плату в перестраховування.

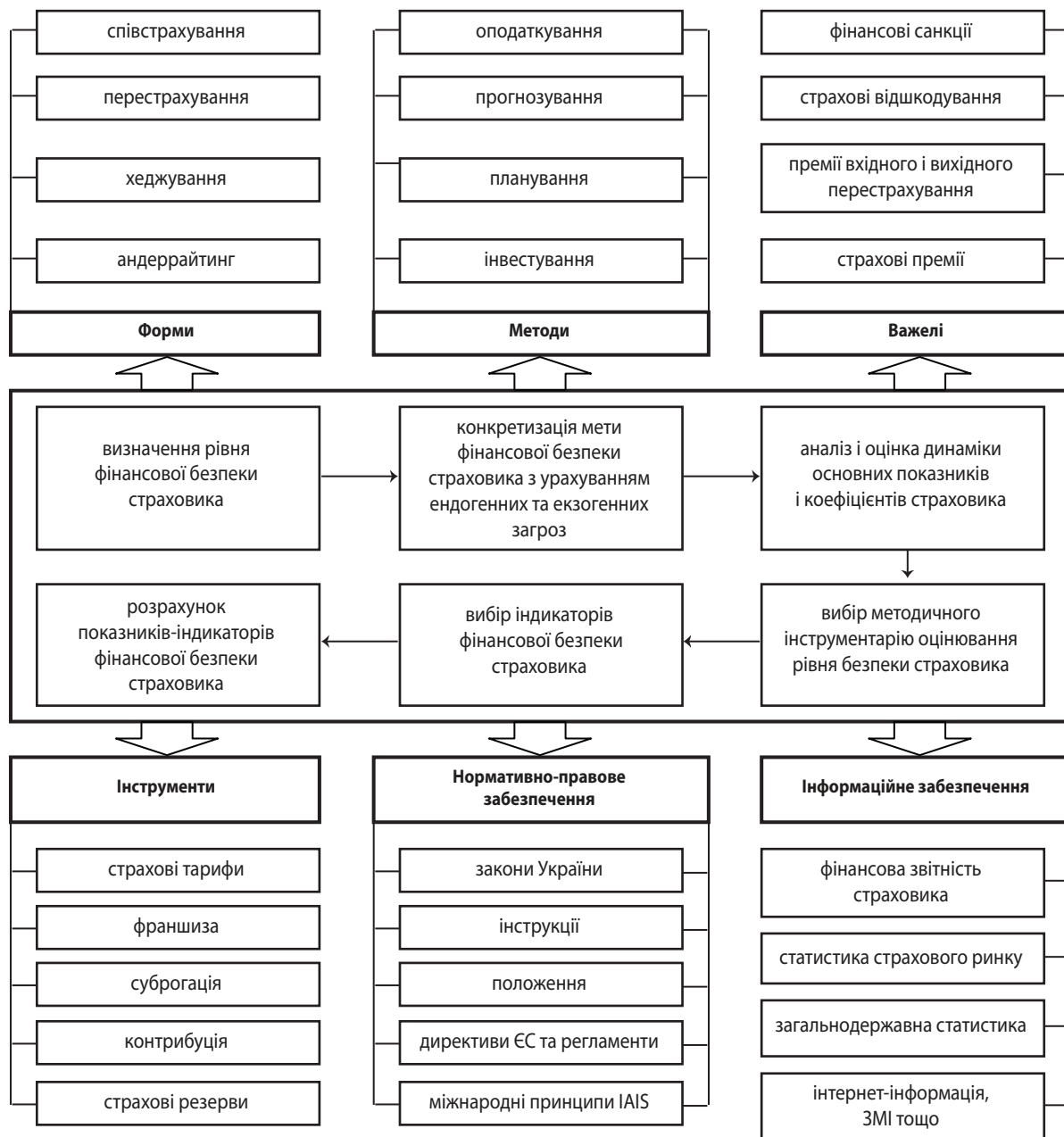

Рис. 1. Механізм управління фінансовою безпекою страховика

Джерело: сформовано авторами

Пропорційні та непропорційні види перестрахування відображають особливості визначення перестраховальної премії, частки вхідного й вихідного перестрахування, оплати перестраховиком збитків та ін.

Співстрахування – це надання страхових послуг двома або більше страховиками відповідно до визначених часток у страхуванні одного і того ж ризику кількома компаніями.

Механізм управління фінансовою безпекою страховика базується на нормативно-правовому та інформаційному забезпеченні. Основу нормативно-правового регулювання безпеки страхового ринку становлять національні закони, кодифіковані акти та положення й постанови

регулятора, а також наднаціональні акти, які визначають уніфіковані правила й принципи формування страхового ринку в країнах ЄС – директиви та регламенти ЄС, принципи IAIS.

Закон України «Про страхування» визначає основи функціонування й безпеки страхового ринку та компаній, які на ньому функціонують, засади створення організаційно-правових форм функціонування, регулювання, нагляду та контролю, захисту прав та інтересів страхувальників [10]. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» регламентує особливості страхування фінансових ризиків у частині ризиків невиконання зобов'язань за цінними паперами [11]. Закон

Україні «Про фінансові послуги та фінансові компанії» акцентує увагу на віднесенні страховиків до установ, які надають ризикові фінансові послуги та підпадають під регулювання й нагляд з боку НБУ [12].

Кодифіковані акти – регламентують специфіку, засади та правила страхового посередництва в Україні, особливості й ставки оподаткування, визначають організаційні основи функціонування.

Інструкції, положення і постанови регулятора конкретизують організаційні, функціональні особливості функціонування страховиків, визначають правила ліцензування, встановлення нормативів достатності капіталу, якості активів, платоспроможності та ліквідності, формування й використання страхових резервів, визначення страхових тарифів, безпеки страхового ринку та його суб'єктів.

Нормативно-правове регулювання безпеки страхового ринку повинно спрямовуватися на імплементацію до директив та регламентів ЄС, відповідати новітнім підходам та стандартам оцінки ризиків діяльності страхових компаній, платоспроможності та фінансової безпеки.

Міжнародні стандарти нагляду за страховою діяльністю ґрунтуються на міжнародних принципах, стандартах та управлінні страхуванням, які задекларовані у діяльності Міжнародної асоціації органів нагляду за страхуванням (IAIS). Ключові принципи страхування IAIS визначають засади нагляду, ліцензування, корпоративного управління, внутрішнього контролю, активів, заборгованості, похідних та позабалансових операцій, перестраховування, управління ринком, фінансової звітності, санкцій, бізнес-операцій, конфіденційності тощо.

У механізмі забезпечення фінансової безпеки необхідно враховувати концептуальні основи регулювання страхового ринку ЄС, відомі як Solvency II, які відображають ризик-орієнтований підхід до розрахунку фінансової стійкості та платоспроможності страховиків і охоплюють 3 основні опори: кількісні вимоги до мінімального та платоспроможного капіталу, його відповідності ризикам; якісні вимоги до системи управління та нагляду; прозорість та ринкова звітність.

Інформаційне забезпечення у механізмі управління фінансовою безпекою страховика охоплює публічну фінансову звітність страховика, показники його конкурентоспроможності, статистику страхового ринку, загальнодержавну інформацію, інтернет-ресурси тощо.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Узагальнення теоретичного базису дефініції «фінансова безпека страховика» дозволило виокремити системний, системно-діяльнісний, становий, ресурсний, критеріальний, індикаторний, ризик- та стратегічно орієнтований підходи.

Фінансову безпеку страховика запропоновано розглядати як комплексну характеристику його діяльності, яка відображає здатність управляти фінансами, акумулювати страхові премії, виконувати взяті на себе зобов'язання в умовах існуючих ризиків, загроз і небезпек екзогенного та ендогенного характеру.

Зазначено, що забезпечення фінансової безпеки страховика ґрунтується на дієвому механізмі, специфічному для кожної страхової компанії, і залежить від

мети, фінансово-економічної діяльності компанії, рівня її безпеки, форм, методів й важелів її забезпечення. Удосконалено механізм управління фінансовою безпекою страхової компанії, який базується на визначенні цільових орієнтирів, форм, методів, важелів, інструментів управління, нормативно-правовому й інформаційному забезпеченні.

Розвинуто підхід до визначення цільових орієнтирів фінансової безпеки страховика, які спрямовані на задоволення потреб клієнтів у сучасних страхових продуктах і послугах, максимізацію ринкової вартості компанії, здатність виконувати взяті на себе зобов'язання. На відміну від існуючих, такий підхід враховує послідовність дій, яка передбачає аналіз і оцінку динаміки основних показників і коефіцієнтів діяльності страховика; огляд існуючого методичного інструментарію оцінювання рівня безпеки страховика та обґрунтування найбільш прийнятних методик; вибір індикаторів фінансової безпеки страховика; розрахунок показників-індикаторів фінансової безпеки; визначення рівня фінансової безпеки страховика.

Подальші дослідження повинні стосуватися розробки методичного інструментарію та показників-індикаторів оцінювання рівня фінансової безпеки страховика в умовах екзистенційних ризиків, загроз і небезпек.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар Є. І. Фінансова безпека страхового ринку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 27. Ч. 3. С. 11–13.
2. Ситник Н., Тишковець М. Фінансово-економічна безпека страхової компанії та її забезпечення. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1262/1216>
3. Глухова В., Крот Л. Управління ризиками діяльності страхових компаній в контексті фінансової безпеки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-54-81
4. Завора Т. М., Перетяга М. Л. Фінансова безпека страхової компанії: оцінювання та напрями забезпечення. *Економіка і регіон*. 2019. Т. 2 (73). С. 6–11.
5. Левковець Н. П., Бабич Л. М., Теслюк Н. П., Наконечна С. А., Гуцалюк О. І. Фінансова безпека страхових компаній в умовах інституційних змін. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/8_2021/90.pdf
6. Ролінський О. В., Улянич Ю. В. Візуалізація даних та фінансова безпека на страховому ринку України. *Агросвіт*. 2021. № 16. С. 45–51.
7. Світлична О. С., Шашкевич Н. М. Управління фінансами страхових організацій : навч. посіб. Одеса : Атлант, 2015. 258 с.
8. Богріновцева Л. М., Вергелюк Ю. Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Вип. 31. С. 174–179.
9. Юдіна С. В., Григор'єва Н. М., Чуприна О. Г. Механізм забезпечення фінансової безпеки страхової компанії. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 17. С. 627–633.
10. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20/conv#Text>

11. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#n1974>

12. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

REFERENCES

Bohrinovtseva, L. M., and Verheliuk, Yu. Yu. "Analiz pokaznykiv finansovoi bezpeky strakhovoho rynku Ukrainy" [Analysis of Indicators of Financial Security of the Insurance Market of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, no. 31 (2018): 174-179.

Bondar, Ye. I. "Finansova bezpeka strakhovoho rynku" [Financial Security of the Insurance Market]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, vol. 3, no. 27 (2017): 11-13.

Hlukhova, V., and Krot, L. "Upravlinnia ryzykamy diialnosti strakhovykh kompanii v konteksti finansovoi bezpeky" [Risk Management of Insurance Companies in the Context of Financial Security]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 54 (2023).

DOI: 10.32782/2524-0072/2023-54-81

[Legal Act of Ukraine] (2006). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#n1974>

[Legal Act of Ukraine] (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20/conv#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

Levkovets, N. P. et al. "Finansova bezpeka strakhovykh kompanii v umovakh instytutsiinykh zmin" [Financial Security of Insurance Companies in Conditions of Institutional Changes]. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/90.pdf

Rolinskyi, O. V., and Ulianych, Yu. V. "Vizualizatsiia danykh ta finansova bezpeka na strakhovomu rynku Ukrainy" [Data Visualization and Financial Security in the Insurance Market of Ukraine]. *Ahrosvit*, no. 16 (2021): 45-51.

Svitlychna, O. S., and Stashkevych, N. M. *Upravlinnia finansamy strakhovykh orhanizatsii* [Financial Management of Insurance Organizations]. Odesa: Atlant, 2015.

Sytnyk, N., and Tyshkovets, M. "Finansovo-ekonomichna bezpeka strakhovoi kompanii ta yii zabezpechennia" [Financial and Economic Security of the Insurance Company and Its Provision]. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2022. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1262/1216>

Yudina, S. V., Hryhorieva, N. M., and Chupryna, O. H. "Mekhanizm zabezpechennia finansovoi bezpeky strakhovoi kompanii" [The Mechanism for Ensuring the Financial Security of the Insurance Company]. *Ekonomika i suspilstvo*, no. 17 (2018): 627-633.

Zavora, T. M., and Peretiata, M. L. "Finansova bezpeka strakhovoi kompanii: otsiniuvannia ta napriamy zabezpechennia" [Financial Security of an Insurance Company: Assessment and Areas of Provision]. *Ekonomika i rehion*, vol. 2 (73) (2019): 6-11.

Стаття надійшла до редакції 01.11.2023 р.
Статтю прийнято до публікації 11.11.2023 р.